

О. П. Нога

Делоне-Терк Соня

ДЕЛОНЕ-ТЕРК Соня (справж. – Штерн Сара Єлїївна; 14, за ін. даними – 01(13). 11. 1885, Граджиськ, нині у складі Одеси – 05. 12. 1979, Париж) – графік, живописець, скульпторка. Дружина [Р. Делоне](#). Гран-Прі Міжнар. салону в Каннах (1969). Орден Почес. легіону (1975). Після смерті батьків переїхала у С.-Петербурґ до дядька і взяла його прізвище. Студіювала мистецтво у школі Карлсруе (Німеччина; викл. Шмідт-Рейтер) та Академії де Ла Паллет (Париж; викл. Е. Аман-Жан, Ш. Котте, Ж.-Е. Бланш). 1914–20 – у Мадриді, 1915–16 – у Португалії, від 1920 – у Парижі. Працювала як графік, ілюстратор книжок, живописець, художниця театру і кіно, дизайнер одягу та аксесуарів, автомобілів пров. франц. фірм, майстриня декор.-ужитк. мистецтва, скульпторка. 1912–13 разом із чоловіком розробила теорію симультанізму (одночас. поєднання кольор. колоподіб. форм), названу Г. Аполлінером орфізмом. Авторка абстракт. картин, побудованих на гармоній. зіставленні чистих кольорів. Під впливом теорій про контрастові та компліментарні кольори шукала самовиявлення у насиченості колориту. Джерело натхнення для художниці – колористика зразків укр. нар. мистецтва (вишивка, нар. вбрання та розпис). Розробляла ескізи для тканин і килимів, вітражів та мозаїк, займалася керамікою. Оформляла книжки, подушки, килими, інтер'єри париз. кафе; створила натюрморти, портрети («Автопортрет», 1916; «Танцююча», 1917; «Поет Мінський», «Архітектор А. Щука»); цикл абстракт. картин «Ритм і колір»; настінні декорації – «Португалія», «Далекі подорожі» (обидві – 1937). У 1920–30-х рр. розробляла текстиль та одяг (зокрема проекти шалей у єгипет. стилі). Справила знач. вплив на світову моду 1930–90-х рр. У 1950-і рр. працювала як живописець у стилі поет. абстракції, організовувала акції. Учасниця худож. виставок від 1905. Персон. – у Стокгольмі (1916), м. Більбао (Іспанія, 1919), Берліні (1920–21), Амстердамі (1938), Парижі (1953, 1958–62,

1964, 1976; 1985 – посмертна). Роботи зберігаються у Нац. галереї сучас. мистецтва (Париж). Малу планету № 6938 названо Сонятерк.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. A. Cohen. Sonia Delaunay. New York, 1975;
2. G. Le Pider. Sonia et Robert Delaunay. Paris, 1977;
3. Певний Б. Соня Делоне у Боффало. Джерзі-Сіті, 1980;
4. Сангир Р. «Блистающий мир» Робера и Сони Делоне // Рус. мысль. 1985, 21 июля;
5. Нога О., Кодлубай І. Соня Делоне повертається в Україну через Львів. Л., 1996;
6. Нога О. Соня Делоне-Терк // Імена України в космосі. К., 2003.

Бібліографічний опис:

Делоне-Терк Соня / О. П. Нога // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-21366>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).